

Система соціально-психологічних ресурсів освітнього середовища в контексті розвитку особистості дитини з ООП

Керівник наукового дослідження:

Скрипник Т.В., д. психол. н., ст. наук. співр., професор кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти;

Виконавці наукового дослідження:

Мартинчук О.В., к. пед. н., доц., завідувач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти;

Найда Ю.М., ст. викл. кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти;

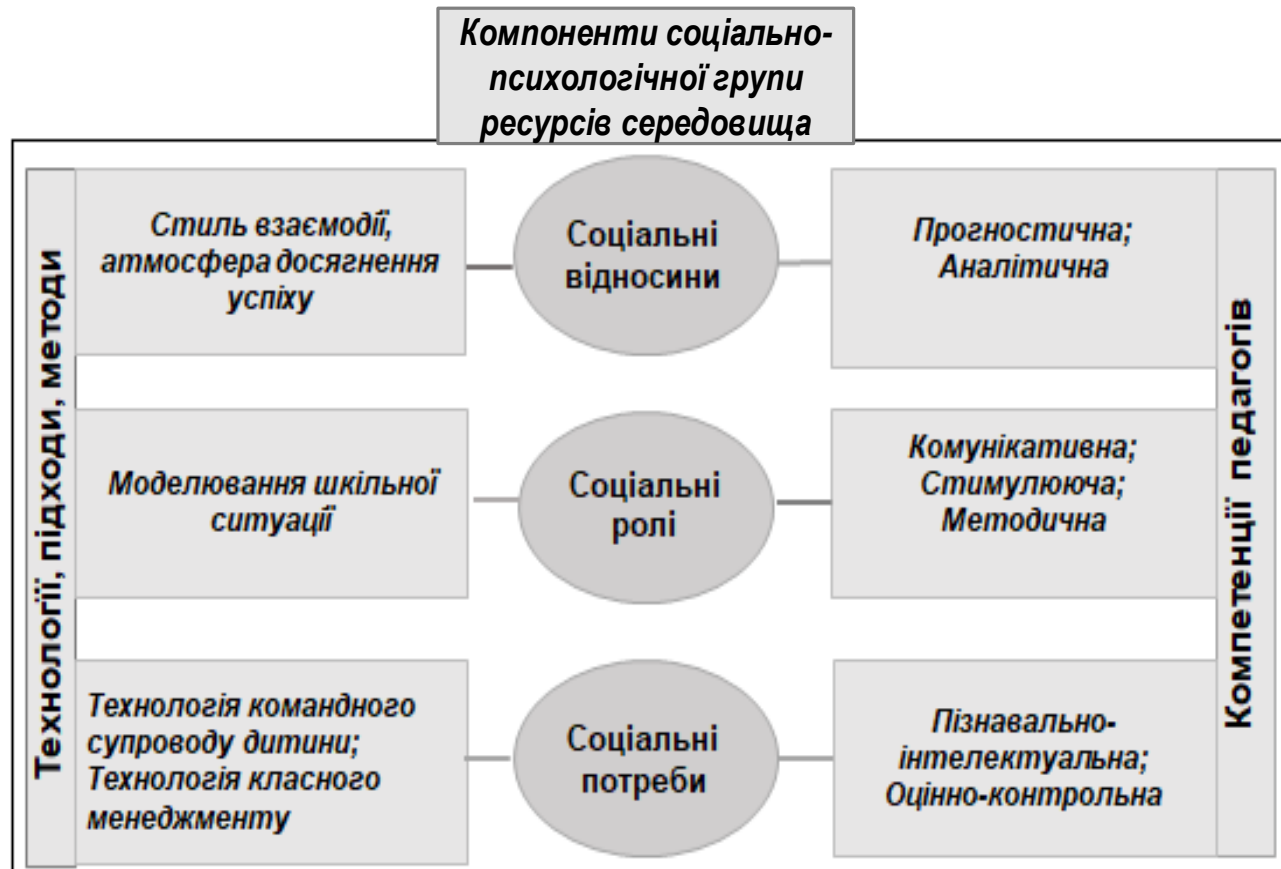
Заєркова Н.В., ст. викл. кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти;

Бірюкова А.П., директор Інклюзивно-ресурсного центру ГО «Маленький принц».

Термін виконання: вересень 2017 р. – січень 2020 р.

Результати реалізованого дослідження на теоретичному рівні

Розроблено концептуальну модель взаємозв'язку компонентів соціально-психологічних ресурсів та компетенцій педагогів в інклюзивному освітньому просторі

Результати реалізованого дослідження на теоретичному рівні

Розроблено теоретичні засади науково-дослідної діяльності щодо реалізації експерименту всеукраїнського рівня за темою

«Компетентність педагогів в інклюзивному просторі при реалізації освітнього маршруту дітей з особливими освітніми потребами»

на базі :

- *середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 224 м. Києва;*
- *дошкільного навчального закладу (ясла-садок) комбінованого типу № 32 «Перлинка» Білоцерківської міської ради Київської області (м. Біла Церква)*

Термін виконання: серпень 2019-червень 2022

ГОЛОВНА ІННОВАЦІЯ НАШОГО ПІДХОДУ

Нова модель підвищення компетентності педагогів, яка передбачає оволодіння ними системою взаємопов'язаних інклюзивних технологій безвідривно від процесу їхньої професійної діяльності у закладі освіти.

Серед цих технологій:

«Формулювання SMART-цілей» (як підгрунття ІПР, у тому числі змісту та балансу розподілу додаткових освітніх послуг), «Спільне викладання (co-teaching)», «Класний менеджмент», «Міждисциплінарний командний супровід», «Система моніторингу та оцінювання»

ПІЛОТНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ (м. Біла Церква)

Вибірка – 14 педагогів з двох закладів освіти:

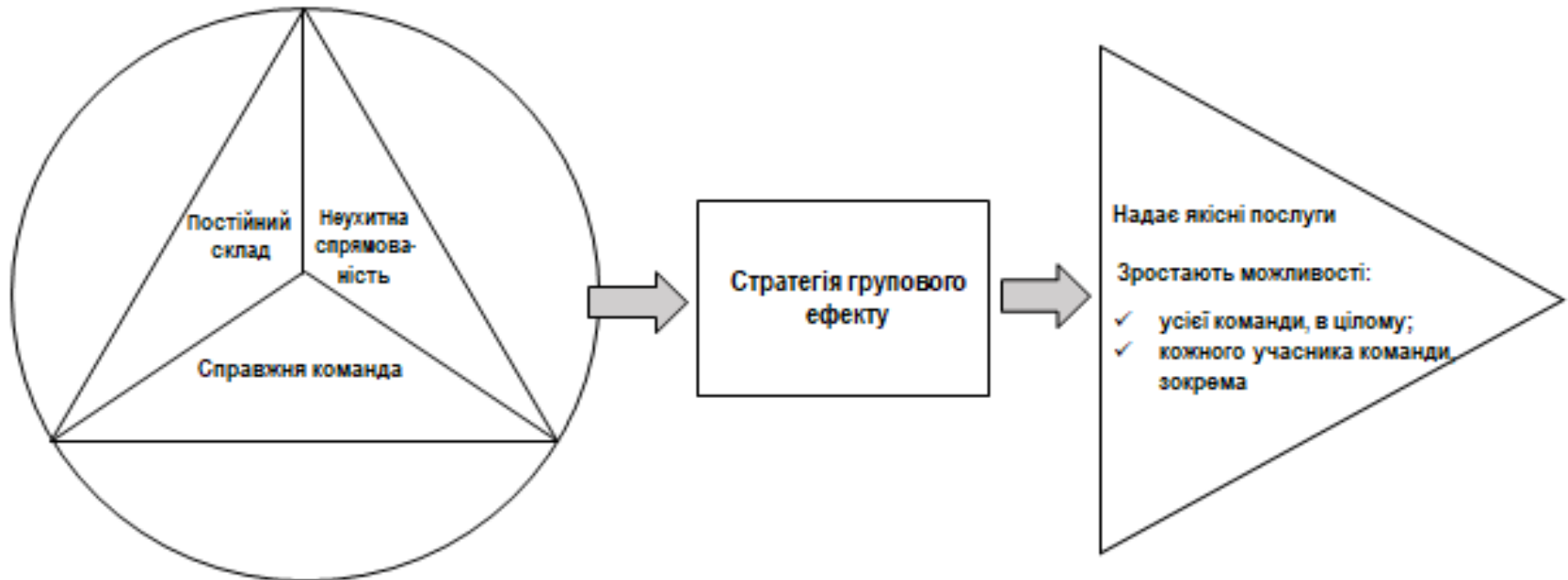
- 6 учасників команди супроводу дитини з ООП (Заклад шкільної освіти № 20);
- 8 учасників супроводу дитини з ООП (Заклад дошкільної освіти № 32)

Первинне оцінювання компетентності педагогів щодо міждисциплінарного командного супроводу - методики :

- ✓ *Org-EIQ (G. Giorgi, 2014),*
- ✓ *«Тест мотиваційних орієнтацій» («ТОМ», L. Borgogni, 2008),*
- ✓ *«Інструмент професійного зростання педагогів «ISSA» (W. Thackeray, 2008)*

ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ з опорою на модель ефективного керування командою (Hackman, 2002)

Сприятливий організаційний контекст

Систематичний експертний коучинг

Засвоєння учасниками команди супроводу етапів послідовного досягнення успіху у справі супроводу учнів з особливими потребами

ЗА МЕТОДИКОЮ ORG-EIQ

«Соціальна компетентність»

- До навч.- 37 %
- Після - 79 %

«Орієнтованість на учнів, партнерство з батьками»

- До навч.- 47 %
- Після - 86 %.

«Здатність працювати у команді»

- До навч.- 40 %
- Після - 81 %.

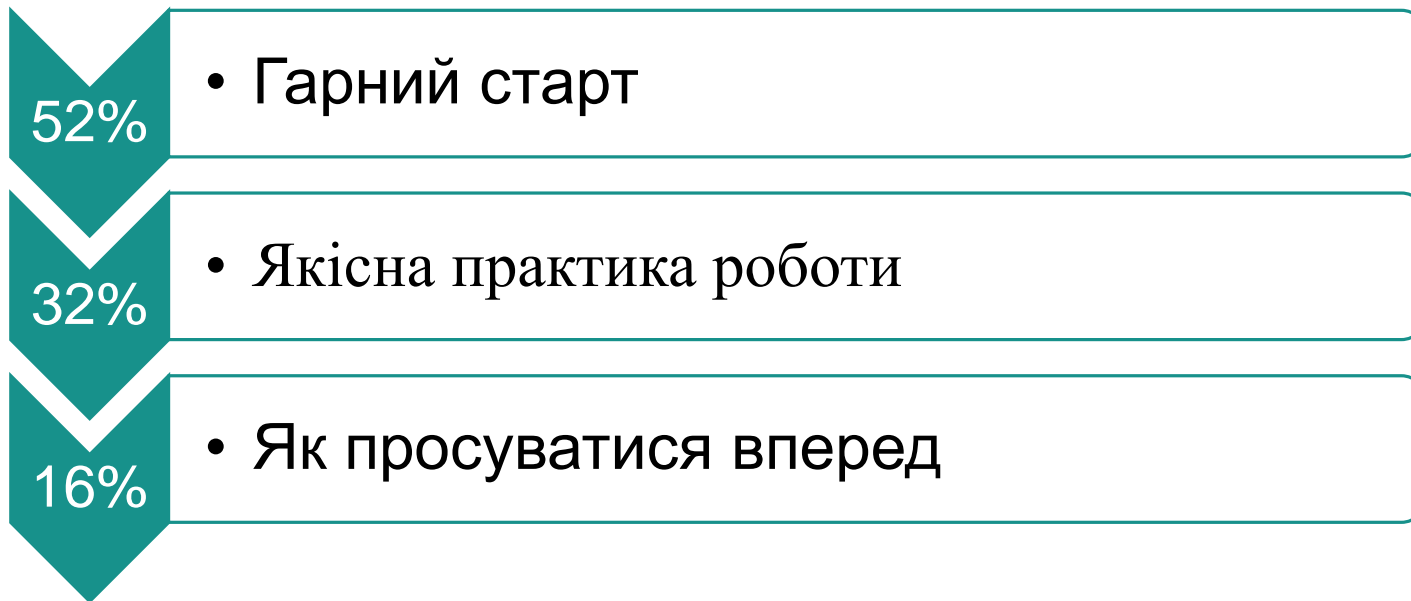
За методикою «ТЕСТ МОТИВАЦІЙНИХ ОРІЄНТАЦІЙ»

Показники за «мотиваційною орієнтацією на новизну» у педагогів до і після проходження ними навчальної програми (у %)

Рівні	Дуже низький	Низький	Середній	Високий	Дуже високий
Час проведення					
До програми	13.2	35.5	39	12.3	—
Після програми	—	4.7	52	37.8	6.5

Прикінцеві оцінювання за «Інструментом професійного зростання педагогів «ISSA» (цільова галузь «Інклюзія»)

Набута здатність фахівців працювати у **форматі командної взаємодії** (на чолі з координатором), цілеспрямовано, послідовно, узгоджено розподіляють функції, повноцінно залучають батьків до всіх етапів алгоритму супроводу, реалізують інклюзивний процес

Результати реалізованого дослідження на практичному рівні

1. Розроблено **зміст, етапи та алгоритм** проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Компетентність педагогів в інклюзивному просторі при реалізації освітнього маршруту дітей з особливими освітніми потребами»
2. Підготовлено пакет документів: **заявку та програму** проведення експериментальної діяльності
3. Вдосконалено **аплікаційну форму** проектної пропозиції на модуль **Жана Моне** «Якість інклюзивної освіти та її експертна, підтримка: зміна української парадигми у напрямі ЄС»

Результати реалізованого дослідження на практичному рівні **Апробація результатів дослідження**

1. Серія майстер-класів «Технології створення інклюзивного освітнього середовища в закладах освіти» в межах програми М.Порошенко «Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації».
2. Майстер-клас «Модель надання спеціальних освітніх послуг дітям з аутизмом в інклюзивному середовищі» на III Міжнародному конгресі зі спеціальної педагогіки, психології та реабілітології (10.11.2017 р., м .Київ)
3. Серія семінарсько-тренінгові заняття для педагогів інклюзивних закладів освіти України «Інклюзивні технології в освітньому середовищі» на базі Центру реабілітації Дарницького району
4. Тренінг для тренерів інклюзивно-ресурсних центрів. «Особливості розроблення ІПР для дітей з РАС» (3, 10 жовтня 2018), за підтримки ЮНІСЕФ та фонду Порошенко

Наукові продукти

Розроблено **методику оцінювання** стану готовності педагогів інклюзивних закладів освіти (за матеріалами ISSA «Інструмент професійного розвитку для покращення якості роботи педагогів»).

Публікації за результатами дослідження:

1. *Скрипник Т. В.* Стратегії класного менеджменту для інклюзивного середовища // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць: вип. 9, у 2 т. – Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006; 2017. – Т.2. – С. 215-223.
2. *Скрипник Т. В.* Відповідне освітнє середовище для дітей з розладами аутистичного спектра // Особлива дитина: навчання і виховання, № 3 (83). – 2017. – 16-21.
3. *Скрипник Т. В.* Роль візуальної підтримки в комунікативно-мовленнєвому розвитку дітей з аутизмом // Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти №1. – 2017. – С. 70-75.
4. *Скрипник Т. В.* Переваги командної роботи в процесі супроводу дитини з аутизмом в освітньому середовищі. Педагогічний процес: теорія та практика. Збірник наукових праць. Випуск 1. – 2017 – С. 106-111.
5. *Мартинчук О. В.* Підготовка фахівців у галузі спеціальної освіти: нові підходи // Особлива дитина: навчання і виховання: науковий, навчальний, інформаційний журнал. – К.: Педагогічна преса, 2018. – № 1. – С. 14-28.
6. *Скрипник Т.В.* (2018) Місце і роль соціально-психологічних ресурсів в освіті дітей з особливими освітніми потребами // Psychological journal, № 5 (15). – С. 142-156.
7. *Скрипник Т.В.* (2018) Роль «класного менеджменту» у формуванні партнерської взаємодії між учасниками інклюзивного процесу // Матеріали Всеукраїнської конференції з міжнародною участю 31 травня 2018. Психологічні виміри особистісної взаємодії суб'єктів освітнього простору в контексті гуманістичної парадигми. – С.194-199.

Наукові продукти

Мартинчук О.В. Компетентності вчителя для реалізації інклюзивного навчання / **Онлайн курс** для вчителів початкової школи (83 394 перегляди). – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=hrx7gGhD9v8&list=PL_zDp5rG6HqvNcunWoR3ulMyc3Bvvd5qq&index=87

Скрипник Т.В. Успішна освіта для дітей з розладами аутистичного спектра / **Онлайн курс** для вчителів початкової школи (60 437 переглядів). – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=bZfnmOEq2dw&index=96&list=PL_zDp5rG6HqvNcunWoR3ulMyc3Bvvd5qq&t=306s

Найда Ю.М. Модуль «Інклюзивна освіта» **в онлайн курсі** для вчителів початкової школи (модератор).

Навчання, засноване на дослідженнях

Магістерське дослідження:

Литвиненко Анна «Вивчення індивідуальних особливостей розвитку учнів 1 класів міждисциплінарними командами інклюзивних закладів освіти» (*науковий керівник: Мартинчук О.В.*)

Кулик Дар'я «Створення інклюзивного освітнього середовища з опорою на технологію «Класний менеджмент» (*науковий керівник: Скрипник Т.В.*)